

Motion till riksdagen 2022/23:379

av **Anna Wallentheim (S)**

Ett tredje juridiskt kön

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett tredje juridiskt kön i svensk lagstiftning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Från tidig ålder lär vi oss att dela in människor i två kön, män och kvinnor. Män har y-kromosom, en penis och testiklar som producerar spermier. Kvinnor har två x-kromosomer, bröst och en vagina och ägg. I de allra flesta fall stämmer det ju också med hur vi själva identifierar oss.

I somliga fall stämmer det traditionella sättet att se på saker och ting dock inte alls med hur vi själva upplever situationen. Det finns personer som även rent biologiskt har en osäker könsidentitet. Det finns personer som biologiskt uppfyller alla definitioner av en man men som själva upplever sig som kvinnor (eller vice versa). Det finns även personer som inte överhuvudtaget upplever sig som tillhöriga något av de traditionella könen. Dessa personer kallas ”icke-binära” och deras situation är ofta känslomässigt mycket jobbig, inte minst på grund av att samhället insisterar på att försöka pressa in dem i existerande könsroller. För personer som upplever sig tillhöra ”fel” binärt kön finns i dag möjlighet till könskorrigering operationer och behandling, men för den som inte alls anser sig tillhöra ett traditionellt kön finns inget annat val än att ändå av omgivningen tvingas in i en identitet som antingen man eller kvinna – inte minst juridiskt.

Sveriges diskrimineringslagstiftning har redan erkänt icke-binära transpersoner som en grupp som bör skyddas mot diskriminering. Samtidigt har vi ett juridiskt system som diskriminerar icke-binära personer, då denna grupp är den enda som inte har tillgång till ett juridiskt kön som stämmer överens med deras könsidentitet. Det här går inte ihop.

Personer som inte kan leva i enlighet med sin könsidentitet mår sämre än andra. Att inte ha det juridiska kön som stämmer för en själv är för många ett stort hinder för att kunna leva i enlighet med sin könsidentitet. Därför är detta i vissa fall en fråga om liv

eller död. En lagändring får inte bukt med hela problemet med ett samhälle som osynliggör och diskriminerar icke-binära, men det skulle vara ett viktigt steg på vägen.

En tysk domstol fastslog för något år sedan att det är en rättighet att få sitt kön erkänt av staten även för icke-binära och att Tyskland antingen måste införa ett tredje kön för alla som behöver det eller helt avskaffa juridiska kön inom kort.

Självklart måste ett införande av ett tredje kön innebära att bara personer som själva väljer att definiera sig bortom man eller kvinna får denna könsmarkör i folkbokföringen. Vi vill att alla människor själva ska få välja sitt juridiska kön på det sätt som passar bäst med deras könsidentitet. Ingen ska tvingas in i någon könskategori, och det bör vara lätt att byta mellan olika köns kategorier för de som behöver.

För de allra flesta människor, de vars könsidentitet är antingen man eller kvinna, kommer ett införande av ett tredje juridiskt kön inte innebära någon förändring. Därför är det svårt att förstå det motstånd som kommer just från personer som inte alls berörs av frågan. För alla de personer som definierar sig bortom kön eller mellan de binära könen skulle denna förändring däremot innebära en väldigt stor förbättring av livskvaliteten, och innebära ett erkännande från staten att man existerar.

Anna Wallentheim (S)